

การศึกษาประเพณีวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ จีน กูย ลาว เขมร ด้วยแอปพลิเคชันสำหรับการท่องเที่ยว กรณีศึกษาตลาดสี่ชนเผ่า ตำบลสำโรงทาบ อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์
The cultural traditions learning of 4 Thai Ethnic groups, Chinesses, Kui, Loa, Khamare on the tourist application. A case study of 4 tribal markets in Samrong Thap Subdistrict, Samrong Thap District, Surin Province.

สุพัตรา วรรษะลุน^{1*}, ยโสธรา ศิริภาพระภากร², เกริกวุฒิ กันเทียง³ และปิยะนันท์ สายัณห์ปทุม⁴
Suphatra Wayalun^{1*}, Yasotara SiripaPrapagon², Kroekwut Kanthiang³
and Piyanan Sayanphrathum⁴

¹ อาจารย์ ดร., สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์, คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

¹ Lecturer Phd., Department of Computer Technology , Faculty of Industrial Technology, Surin Rajabhat University.

² อาจารย์ ดร., มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

² Lecturer Phd., Mahachulalongkornrajavidyalaya University Surin Campus

³ อาจารย์ ดร., สาขาวิชาการจัดการ, วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการจัดการ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

³ Lecturer Phd., Department of Business Administration, Faculty of Industrial Technology and Management, Rajamangala University of Technology Srivijaya

⁴ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชา คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

⁴ Lectural Phd., Department of Engineering Technology, Faculty of Industrial Technology Management, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage

* Corresponding author, E-mail: bc2011com@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลการท่องเที่ยวตลาดสี่ชนเผ่า อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ และนำข้อมูลที่ได้มาสร้างแอปพลิเคชันส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ จีน กูย ลาว เขมร ที่อาศัยอยู่รวมกันในพื้นที่นี้ ซึ่งอดีตเป็นจุดศูนย์รวมการซื้อขายและแลกเปลี่ยนสินค้าทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดสุรินทร์ และเพื่อไม่ให้วิถีชีวิตนี้สูญหายไป เทศบาลและประชาชนอำเภอสำโรงทาบ จึงได้ร่วมแรงร่วมใจกันจัดเทศกาล “ประเพณีวัฒนธรรมสี่ชนเผ่าไทย ไชน่าทาวน์ กูย ลาว เขมร” ณ ตลาดสี่ชนเผ่า ในช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี และเปิดเป็นถนนสายวัฒนธรรมทุกวันเสาร์เพื่อนำเสนอวิถีชีวิต ภูมิปัญญา สัมผัสชีพ การแต่งกาย อาหาร การแสดงประจำถิ่น และที่อยู่อาศัยดั้งเดิม ผ่านการจัดนิทรรศการและการแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในยุคของการสื่อสารไร้พรมแดน

มีผู้พัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อตอบสนองความต้องการแก่ผู้ใช้งานมากมาย เพียงดาวน์โหลดแอปพลิเคชันมาใช้งานบนสมาร์ตโฟน แท็บเล็ต หรืออุปกรณ์เคลื่อนที่ ดังนั้น การใช้แอปพลิเคชันเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว จึงมีประโยชน์อย่างมากในการสืบค้นข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวและช่วยตัดสินใจวางแผนการท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง อันจะส่งผลให้ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวอีกด้วย

คำสำคัญ: การเรียนรู้, ประเพณีวัฒนธรรม, ตลาดสี่ชนเผ่าไทย, แอปพลิเคชัน

Abstract

This article is an exploratory primary study in the four tribal market areas. Samrong Thap Municipality Surin Province, which is the historical trade center point of the Chinese, Kui, Lao, Khmer ethnic groups and to preserve the original way of life. The Municipality and the people of Samrong Thap District joined forces to organize the festival. "Culture of Four Thai Tribes, Chinatown, Kui Lao Ka Mer" at Four Tribes Market. In early February of every year. There were opened as a cultural road every Saturday evening to present the way of life, wisdom, life, dress, food, local performances, and the original residence through exhibitions and performances of local cultural arts. In the age of borderless communication. There are application developers to meet the needs of many users and they can download an application and install software on smartphones, tablets or mobile devices. Therefore, using applications to promote tourism that is useful in searching activity information tourism and help decide the travel plan correctly which will result in saving time and travel expenses as well.

Keyword: Learning, Cultural traditions, Four Thai tribal markets, Application

บทนำ

คำนำ

พื้นที่ภาคอีสานทางตอนใต้ของประเทศไทย ล้วนแล้วแต่มีสถานที่ทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญและมีขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีความโดดเด่นและมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างไปตามกลุ่มชาติพันธุ์ จึงทำให้รูปแบบการท่องเที่ยวในหลายพื้นที่ของประเทศไทย มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงรูปแบบของวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ภูมิปัญญา การประกอบอาชีพ เครื่องนุ่งห่ม อาหาร ความเชื่อและพิธีกรรม โดยในบางพื้นที่ได้นำเอาพิธีกรรมความเชื่อ มาเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อแสดงออกถึงถิ่นฐานที่ได้อาศัยอยู่ รวมทั้งการแสดงออกถึง คติ ความเชื่อ ประเพณีวัฒนธรรมของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ที่แตกต่างกันและปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ และสืบเนื่องต่อมาในสมัยลูกหลาน (ยโสธารา ศิริภาประภากร, 2560 : 1)

จากความโดดเด่นทางด้านประวัติศาสตร์และกลุ่มชาติพันธุ์ที่แตกต่างกันนี้เองทำให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรอง โดยเฉพาะในช่วงปี 2560 – 2561 ส่งผลให้การขยายตัวของภาคธุรกิจท่องเที่ยวลงสู่เมืองรองค่อย ๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ จากข้อมูลของกระทรวงการท่องเที่ยวฯ พบว่า สถานการณ์การท่องเที่ยวเมืองรอง ระหว่างเดือนมกราคม-

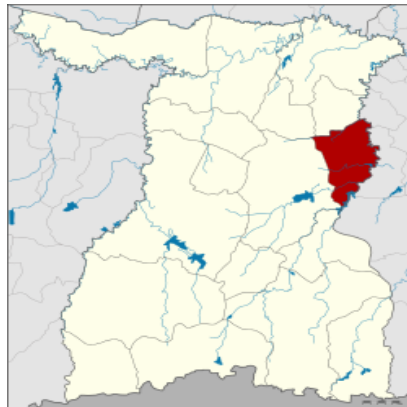

กันยายน 2561 ที่ผ่านมา มีจำนวนผู้มาเยือนชาวไทยในเมืองท่องเที่ยวรองที่ 60.10 ล้านคน ขยายตัวเพิ่มขึ้น 4.72% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนและก่อให้เกิดรายได้ในเมืองท่องเที่ยวรองรวม 1.65 แสนล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นถึง 8.88% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน (ประชาชาติธุรกิจออนไลน์. 2561) นอกจากนี้ยังมีนโยบายการลดหย่อนภาษีแก่นักท่องเที่ยว การยกเว้นภาษีกรณีจัดอบรมสัมมนาในจังหวัดเมืองรอง การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวของเมืองรองต่างๆ มีผลทำให้นักท่องเที่ยวขยายตัวจากปี 2554 จำนวน 50 ล้านคน เป็น 90 ล้านคน ในปี 2561 โดยนักท่องเที่ยวมีการขยายตัวไปในทุกจังหวัด” (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2562)

จังหวัดสุรินทร์เป็นจังหวัด 1 ใน 55 จังหวัดที่อยู่ในกลุ่มการท่องเที่ยวเมืองรอง ดังนั้นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เป็นอัตลักษณ์ในกลุ่มชาติพันธุ์จึงเป็นจุดสำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยว นอกเหนือจากการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ซึ่งมีความโดดเด่นไม่แพ้กัน เนื่องจากจังหวัดสุรินทร์เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ มีการอพยพย้ายถิ่นฐานมาตั้งรกราก ณ บริเวณนี้ ตั้งแต่อดีตสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ดังนั้นจึงมีขนบธรรมเนียม ประเพณี และวิถีชีวิต ความเชื่อที่แตกต่างกัน ซึ่งตลาดสี่ชนเผ่า อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อีกสถานที่ท่องเที่ยวหนึ่ง ที่ทางหน่วยงานภาครัฐและประชาชนร่วมมือกันอนุรักษ์ไว้และกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของอำเภอสำโรงทาบ เนื่องจากเป็นตลาดเก่าแก่อายุเกินกว่า 100 ปี อดีตเป็นจุดศูนย์กลางในการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ จีน กูย ลาว และเขมร และได้รับการบำรุงรักษาซ่อมแซมให้บ้านเรือนต่าง ๆ ในบริเวณนี้ยังคงมีสภาพสมบูรณ์ และเปิดให้นักท่องเที่ยว ประชาชนเข้าเยี่ยมชมเป็นประจำทุกวันเสาร์ ถือได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างรายได้ให้กับประชาชนตามนโยบายประชารัฐได้อย่างดีทีเดียว นอกจากนี้แล้ว ทางเทศบาล ยังสนับสนุนให้มีการจัดเทศกาลประจำปี โดยใช้ชื่อว่า “งานประเพณีวัฒนธรรมสี่ชนเผ่า ไชน่าทาวน์ กูย ลาว เขมร” ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งตรงกับช่วงตรุษจีนของทุกปี โดยเริ่มจัดเทศกาลครั้งแรกในปี 2552 และสืบเนื่องต่อมาเรื่อย ๆ (กณิกา 6 กุมภาพันธ์ 2562) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์ และสืบสานประเพณีท้องถิ่น และสนองนโยบายรัฐบาลในการกำหนดตลาดประชารัฐ ในรูปแบบถนนสายวัฒนธรรม ตลาดวัฒนธรรม ซึ่งจากการสำรวจพื้นที่ พบว่ายังไม่มีการจัดบันทึกข้อมูลเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน ดังนั้นในบทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลการท่องเที่ยวเพื่อนำมาจัดทำสารสนเทศให้พร้อมสำหรับการสร้างแอปพลิเคชันเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตลาดสี่ชนเผ่าจีน กูย ลาว เขมร และเพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชนให้เป็นที่รู้จักผ่านทางแอปพลิเคชัน การท่องเที่ยว ซึ่งจะอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูล กิจกรรมการท่องเที่ยว แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศที่ชอบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ ยังช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถตัดสินใจวางแผนการท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะส่งผลให้ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว นอกจากนี้ ข้อมูลเหล่านี้ ยังสามารถใช้เป็นสารสนเทศเพื่อเผยแพร่สู่ผู้ที่สนใจหรือหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อใช้ในการอ้างอิงหรือนำไปใช้งานในรูปแบบที่ต้องการด้วยเช่นกัน

ประวัติความเป็นมา

“ลำโรงทาบเมืองราบลุ่ม ชุ่มชื้นผืนนากว้างใหญ่ ภาคภูมิใจผ้าไหมย้อมมะเกลือ งดงามเหลือรำแกลมอ” ถ้อยคำนี้เป็นคำขวัญประจำอำเภอที่แสดงถึงพื้นที่และอัตลักษณ์ที่สำคัญของอำเภอลำโรงทาบ โดยมีที่ตั้งและอาณาเขต การติดต่อคือ ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอสนม อำเภอนอนนารายณ์ และอำเภอเมืองจันทร์ (จังหวัดศรีสะเกษ) ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอห้วยทับทัน (จังหวัดศรีสะเกษ) ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอห้วยทับทันและอำเภอปราสาท (จังหวัดศรีสะเกษ) และทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอศีขรภูมิ ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 แผนที่อำเภอลำโรงทาบ

ตำบลลำโรงทาบ เป็นตำบลที่มีพื้นที่หมู่บ้าน อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 11 หมู่บ้านอีก 1 หมู่บ้านอยู่ในเขตเทศบาลตำบลลำโรงทาบ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มมีพื้นที่ทั้งหมด 59.35 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 37,093.75 ไร่ มีลำน้ำธรรมชาติไหลผ่านเอื้อต่อการเพาะปลูก อาชีพส่วนใหญ่ มีอาชีพหลัก คือทำนา อาชีพเสริม คือ ทำสวน รับจ้าง การเดินทาง ใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 226 เข้าสู่อำเภอลำโรงทาบและทางหลวงจังหวัด หมายเลข 2234 ลำโรงทาบ-ปราสาทผ่านตอนกลางตำบล และมีผลิตภัณฑ์ OTOP ที่มีชื่อเสียง ได้แก่ ผ้าไหมยกดอกย้อมมะเกลือ ผ้าไหมลายลูกแก้วย้อมมะเกลือ ผ้าไหมพื้นเมืองของชาวกูย เสื้อผ้าสมุนไพรไล่ยุง เสื้อกกลายไทย เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจ จากประวัติกล่าวว่า “ลำโรง” เป็นภาษาเขมร หมายถึง ชื่อต้นไม้ชนิดหนึ่งที่มีชื่อว่า “ลำโรงเตี้ย” ส่วนคำว่า “ทาบ” นั้น เป็นภาษาเขมรเช่นกัน คำนี้ในภาษาเขมรเขียนโดยใช้พยัญชนะตัวโตตามด้วยสระอา และมีตัวบอ เป็นตัวสะกด เมื่อถ่ายถอดรูปเขียนมาเป็นภาษาไทย จึงกลายเป็นคำว่า “ทาบ” แต่ถ้าถ่ายถอดเสียงจะเป็น “เตี้ยบ” ดังนั้นจึงได้ชื่อว่า “ลำโรงทาบ” มาจนถึงปัจจุบัน (สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์, 2559)

แต่เดิมอำเภอลำโรงทาบมีคนไทยเชื้อสายจีนและกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ที่อพยพมาจากหลายภูมิภาค มาอาศัยอยู่ในบริเวณนี้เพื่อมาทำการค้าขาย เป็นกรรมกร ทำงานก่อสร้างทางรถไฟ ที่อยู่บริเวณตัวเมือง ส่วนตลาดสี่ชนเผ่าเป็นเพียงชื่อที่ตั้งรวมกันแต่เดิมเป็นตลาดนัดมีอายุ 100 ปีติดกับทางรถไฟ ภายในตลาดสี่ชนเผ่า นักท่องเที่ยวจะได้พบบ้านไม้โบราณของสี่กลุ่มชาติพันธุ์ที่มีอายุเก่าแก่กว่าร้อยปี ตั้งอยู่ตามแนวถนนประมาณ 400 เมตร มีโรงเตี๊ยมที่ให้บริการที่พักอาหารให้คนมาพักอยู่อาศัยในสมัยนั้น ดังภาพประกอบที่ 2

ภาพประกอบที่ 2 ตลาดสี่ชนเผ่า

นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนเก่าแก่กว่าร้อยปี คือ โรงเรียนไฉ้วกงซึ่งเมื่อก่อนใช้สอนภาษาจีนและภาษาไทย ปัจจุบันได้มีการปรับเปลี่ยนมาเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของอำเภอสาโรงทาบตามทางเดินได้จัดนิทรรศการวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่น่าสนใจของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ ภายในบ้านไม้โบราณ และแต่ละบ้านจะมีการแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยผู้แสดงเป็นกลุ่มเยาวชนจิตอาสาในอำเภอสาโรงทาบ ถนนสายวัฒนธรรมกว่าร้อยปีแห่งนี้ มีระยะทางประมาณ 400 เมตร เหมาะกับการเดินเยี่ยมชมบรรยากาศ และวิถีชีวิตของชาวกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ เช่น เลี้ยงไหม การทอผ้า สาวไหม เป็นต้นภายในบ้านจัดแสดงประวัติความเป็นมาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ เครื่องมือที่ใช้ในการประกอบอาชีพ การแต่งกายของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ การสาธิตวิธีการทำเครื่องแขวนและกระถางดอกไม้จากขวดพลาสติก มีการจำหน่ายอาหารชาติพันธุ์และสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ชาวบ้านผลิตขึ้นเพื่อจำหน่าย เป็นต้น ทั้งนี้ทางเทศบาลได้จัดเตรียมเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำแก่นักท่องเที่ยว ดังภาพประกอบที่ 3

ภาพประกอบที่ 3 การจัดนิทรรศการแสดงวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์กวย ลาว เขมร

ตลอดเส้นทาง ในช่วงกลางคืนจะประดับประดาโคมไฟอย่างสวยงามซึ่งเป็นสัญลักษณ์แห่งความโชคดีและประตูโคมแดงเสริมสิริมงคลของชาติพันธุ์จีน ดังภาพประกอบที่ 4 โดยกลุ่มชาติพันธุ์จีนเชื่อว่าเมื่อเดินลอดประตูนี้แล้วจะเสริมโชคลาภ ความเป็นมงคล บริเวณถัดไปไม่ไกลจากโรงเตี๊ยมชาวจีนได้จัดสถานที่บูชาเทพเจ้า 12 ราศี นักกษัตริ์จีน ดังภาพประกอบที่ 5 เพื่อให้ผู้คนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวได้กราบไหว้บูชาอีกด้วย สำหรับชุมชนก็มีการจัดกิจกรรมร่วมด้วยเช่นกัน ได้แก่ การบริการสปาเท้า การร่วม

จับฉลาก รางวัลสำหรับผู้ร่วมงาน การแสดงคอนเสิร์ต แสง สี เสียง ประชาชนใกล้เคียง และนักท่องเที่ยว มาเยี่ยมชม ต่างชื่นชอบการถ่ายภาพและอัดวิดีโอภาพบนโซเชียลมีเดีย ซึ่งถือเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวที่อีกช่องทางหนึ่งจึงทำให้มีนักท่องเที่ยว ต่างแวะเวียนมาท่องเที่ยวอย่างมากมาย

ภาพประกอบที่ 4 ประตูกอมแดงมงคล

ภาพประกอบที่ 5 เทพเจ้า 12 ราศี นักกษัตริ์จีน

อัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์

แนวคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของริชาร์ด เจนกินส์ (Richard Jenkins. 1996) ชาวอังกฤษ โดยมองอัตลักษณ์ในความหมายสองนัย คือ ความหมายเหมือนและความหมายเป็นลักษณะเฉพาะที่แตกต่างออกไป นั่นคือการตีความหมายเหมือนกันบนพื้นฐานของความสัมพันธ์และการเปรียบเทียบกันระหว่างคนและสิ่งของ ในสองแง่มุม คือความคล้ายคลึงและความแตกต่าง นอกจากนี้ ริชาร์ด เจนกินส์ยังชี้ให้เห็นว่าอัตลักษณ์มิใช่สิ่งที่มีอยู่แล้วในตัวของมันเอง หรือกำเนิดขึ้นมาพร้อมกับคนหรือสิ่งของ แต่เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นและมีลักษณะของความเป็นพลวัตอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับการให้ความหมายของปีเตอร์ เบอร์เจอร์ และ โทมัส ลัคแมน (Peter Berger And Thomas Luck Mann, 1967) ที่มองว่าอัตลักษณ์ถูกสร้างขึ้นโดยกระบวนการทางสังคม และเมื่อตกผลึกแล้วอาจจะมี ความคงที่ ปรับเปลี่ยนหรือแม้กระทั่งเปลี่ยนแปลงรูปแบบไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ทางสังคมเป็นหลัก ส่วนชาติพันธุ์ (Ethnicity) คือ การมีวัฒนธรรมเดียวกันซึ่งนอกจากจะหมายถึง ขนบธรรมเนียมประเพณีแล้วยังหมายรวมถึง วิถีการดำเนินชีวิต ภาษา ความเชื่อ และการสืบเชื้อสายมาจากบรรพบุรุษสายเลือดเดียวกันด้วย เช่นชาติพันธุ์ไท เขมร

พม่า กะเหรี่ยง ฯลฯ ซึ่งผู้ที่อยู่ในกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกันจะมีความรู้สึกผูกพัน สามัคคีกลมเกลียวเป็นหนึ่งเดียว พร้อมทั้งจะช่วยกันเสริมสร้างอัตลักษณ์ของชาติพันธุ์นั้น (อัญชลี สิงห์น้อย วงศ์วัฒนา, 2560)

กล่าวโดยสรุป อัตลักษณ์เป็นเรื่องของความเข้าใจและการรับรู้ที่เราเป็นใคร และคนอื่นเป็นใคร โดยมีกระบวนการทางสังคมในการสร้างและสืบทอดอัตลักษณ์ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทของความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อคน หรือ กลุ่มอื่น ๆ ด้วยซึ่งมีความสัมพันธ์กับชาติพันธุ์เพราะชาติพันธุ์จะบ่งบอกถึงอัตลักษณ์ของกลุ่มชนเดียวกันที่มีขนบธรรมเนียมประเพณี วิธีการดำเนินชีวิต ภาษา ความเชื่อ และการสืบเชื้อสายมาจากบรรพบุรุษสายเลือดเดียวกันนั่นเอง

กลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยในพื้นที่ตลาดสี่ชนเผ่า อำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์

จากการศึกษาข้อมูล สามารถแสดงรายละเอียดของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ตลาดสี่ชนเผ่า อำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ได้ ดังนี้

1. กลุ่มชาวกูย

กูย หรือ กวย เป็นคำเรียกชื่อตัวเองของกลุ่มชาติพันธุ์หนึ่งที่มีอัตลักษณ์ด้านภาษา วัฒนธรรม และวิถีชีวิต อาศัยอยู่บริเวณลุ่มน้ำโขงและเทือกเขาพนมดงรัก นักภาษาศาสตร์จัดภาษากูยอยู่ในตระกูลออสโตรเอเชียติก สาขามอญ-เขมร ประเสริฐ ศรีวิเศษ (2521 : ง) ได้แบ่งกลุ่มภาษากูย โดยใช้ระบบเสียงเป็นเกณฑ์เป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มภาษากูย (กูย-กูย) และกลุ่มภาษากวย (กวย-กวย) ทั้ง 2 กลุ่มนี้ถือว่าที่มีจำนวนมากที่สุดอยู่ในจังหวัดศรีสะเกษ สุรินทร์ และบุรีรัมย์ (จิรัฐ เจริญราษฎร์, 2525) และพบว่า มีภาษากูยแยกย่อย แต่เป็นเพียงกลุ่มเล็ก ๆ (ปิยวัฒน์ พันธมาศ, พระมหา, 2548) หลักฐานทางประวัติศาสตร์บรรพบุรุษของชาว “กูย” คือคนที่มีพื้นเพเดิมมาจากทางตอนเหนือของประเทศอินเดีย และต่อมาได้เคลื่อนย้ายมาตั้งหลักแหล่งอยู่ในเขตประเทศลาวตอนใต้แถบเมือง อัดปือแสนแป แหวงจำปาศักดิ์ แต่ด้วยเหตุผลทางการเมืองและสงครามจึงได้มีชาวไทยกูยเคลื่อนย้ายเป็นกองคราวานโดยใช้ช้างเป็นพาหนะ จากเมืองอัดปือแสนแป มุ่งสู่จังหวัดอุบลราชธานี ผ่านมาทางศรีสะเกษและสิ้นสุดในจังหวัดสุรินทร์แล้วมุ่งหมายมาทางตะวันตกเมืองสุรินทร์ ใกล้ลุ่มแม่น้ำชีน้อย ดังภาพประกอบที่ 6

ภาพประกอบที่ 6 การย้ายถิ่นฐานของชาวกูย

ต่อมาในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย ช้างเผือกในสมเด็จพระที่นั่งสุริยอัมรินทร์ ได้หลบหนีเข้าไปไปยังพื้นที่อยู่อาศัยของชาวกูย เจ้าเมืองพิมายจึงแนะนำให้คณะผู้ติดตามช้างมาพบกับหัวหน้าหมู่บ้านของชาวกูย เพื่อขอความช่วยเหลือตามจับช้างเผือก ในที่สุดสามารถตามจับช้างเผือกถวายคืนและได้รับความดีความชอบ ดังนั้นชาวไทยกูย (ส่วย) จึงเป็นที่รู้จักและเรียกว่า “ส่วย” คำว่าส่วยจึงเป็นคำพหูพจน์ถึงกลุ่มชาวกูย นับตั้งแต่นั้นมาจนถึงปัจจุบัน (ยโสธารา ศิริภาประภากร, 2560 : 1) พระยาอนุมานราชชน (2528:29-30) กล่าวว่า คำว่า “ส่วย” หรือ “กูย” ในภาษาของเขา แปลว่าคน แต่ทางอีสานเรียกพวกกูยว่า ส่วย คือเป็นพวกที่เสียส่วยให้แก่รัฐบาลแทนการเกณฑ์ทหาร แต่คำว่า “ส่วย” แม้ส่วนใหญ่ใช้เรียกแต่พวกกูย หมายถึงส่วยที่กลายเป็นเขมร ซึ่งเป็นลาวด้วย เช่น ลาวส่วย เขมรส่วย ถ้าเรียกส่วยเฉย ๆ หมายถึงพวกกูย โดยตรงนอกจากนี้เจริญ ไวรวัจนกุล (2541:37) กล่าวว่า “กูย” เป็นภาษาที่ใช้เรียกตนเองซึ่งแปลว่า “คน” ความจริงชาวกูยที่สุรินทร์ควรจะเรียกว่า “กวยอะจิง” คือกวยเลี้ยงช้างหรือคนเลี้ยงช้าง หากแต่ชนนอกกลุ่มพากันเรียกว่า “ส่วย” นั้นเพราะแต่เดิมชาวกูยมีหน้าที่ควบคุมของป่าเป็นอาชีพไปยังอยุธยา โดยใช้ช้างบรรทุกไป ชาวเมืองให้ความสนใจกับช้างจึงจดจำได้ว่ากลุ่มชนที่มาส่งอาชีพหรือ “ส่งส่วย” นี้ว่าเป็นคนเลี้ยงช้าง ดังนั้นผู้ไปส่งจึงเป็นพวกไปส่งส่วยหรือพวก ส่วยและจากการศึกษาพบว่ากลุ่มชาติพันธุ์กวยอาศัยอยู่ในจังหวัดสุรินทร์และจังหวัดศรีสะเกษ โดยกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ กล่าวกันว่าในช่วงแรกก่อนที่ชาวไทย – ลาว และไทย – เขมร จะอพยพเข้ามาอยู่นั้น จังหวัดสุรินทร์และจังหวัดศรีสะเกษ เป็นถิ่นที่อยู่ของชาวกูยเกือบทั้งหมด แต่ปัจจุบันนี้ชาวกูยเหลืออยู่ประมาณ 10 – 20 เปอร์เซ็นต์ของประชากรในจังหวัดเท่านั้น และเนื่องจากมีความสะดวกรวดเร็วในการสื่อสารการคมนาคม กลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ จึงได้มีการยอมรับทางวัฒนธรรมของกลุ่มอื่นเข้ามาผสมผสานกับวัฒนธรรมของตนโดยเฉพาะชาวกูยซึ่งมีลักษณะเฉพาะในการยอมรับวัฒนธรรมอื่นสูงอยู่แล้วจึงแทบจะกลายเป็น กูย-ลาว กูย-เขมร ไปเกือบหมด ปัจจุบันชาวกูยในจังหวัดสุรินทร์อาศัยอยู่มากในเขตอำเภอเมือง อำเภอรัตนบุรี อำเภอจอมพระ อำเภอสังขะ อำเภอศีขรภูมิ และอำเภอสำโรงทาบ (ยโสธารา ศิริภาประภากร, 2560 : 6-7) ชาวกูยในอำเภอสำโรงทาบส่วนใหญ่มีอาชีพทำการเกษตร เลี้ยงสัตว์ ค้าขายและรับจ้างทั่วไปเมื่อว่างจากการทำการเกษตรจะทอผ้า การแต่งกายของชาวกูย-หญิงสูงอายุมักจะนุ่งผ้าลายเฉพาะของชาวกูย และนิยมใส่สร้อยคอลูกปัดเงินและชอบทัดดอกไม้ที่หู ชาวกูยมีธรรมเนียมว่าจะต้องดูแลการแต่งกายของแม่ที่สูงอายุให้ดีให้แม่สูงอายุนุ่งผ้าไหม เป็นต้น จึงจะถือว่าดูแลดี ในปัจจุบันการทอผ้าไหม หรือผ้า หรือผ้าฝ้าย เริ่มลดน้อยลง ผ้าสูงสตรี มักนิยมทอหมี่คั้นเป็นทางแนวตั้งใช้ไหมควบ ยืนพื้นสีน้ำตาลอมดำ มีหัวขึ้น ที่ยืนพื้นลายขีด ตีนขึ้นพื้นดำขนาด 2-3 นิ้วมีริ้วสีขาวเหลืองแดงผ้าสไบที่ใช้พาดบ่าหรือเป็นผ้าเปี่ยงของชาวกูยจะทอเป็นฝ้าย กดอกหรือยกเขาเรียกว่า “ตะก้อ” ผ้าสไบที่มีลักษณะการทอ เช่นนี้เรียกว่า “ผ้าแก็บ” จะทอแล้วนำมาตัดเป็นตัวเสื้อและผ้าสไบ ตัวเสื้อนิยมเป็นสีดำ ผ้าถุงที่สวมใส่จะมีหัวขึ้นและตีนขึ้นลวดลายพิเศษของชาวกูย ดังภาพประกอบที่ 7

ภาพประกอบที่ 7 การแต่งกาย

นอกจากนี้ในด้านความเชื่อและพิธีกรรม กลุ่มชาติพันธุ์กูย จะมีความเชื่อต่อผีบรรพบุรุษ โดยมีการประกอบพิธีกรรมแกลมอ “แกลมอ” เป็นภาษากูย “แกล” แปลว่า เล่น คำว่า “มอ” เป็นคำเฉพาะซึ่งแกลมอ หมายถึง “การเล่นมอ” (การรักษาอาการเจ็บป่วยด้วยเสียงดนตรี) เพื่อสื่อสารกับบรรพบุรุษและเคารพต่อดวงวิญญาณเพื่อการรักษาอาการเจ็บป่วย (มวลชัย แก้วคำ, กุญชรภาพัณฑ์ 2562) ดังภาพประกอบที่ 8

ภาพประกอบที่ 8 การแสดงแกลมอ

กลุ่มชาวลาวมีวัฒนธรรมประเพณี ความเชื่อพิธีกรรม และการพึ่งพิงอาศัย ธรรมชาติ น้ำฝน และความเชื่อที่มีต่อ ผีตาแฮก (ประจำนา ไร่) ปู่ตา (ดวงวิญญาณบรรพบุรุษ) และพญาแถน และ พ่อพญาแถน (เทวดาอยู่บนฟ้า) เนื่องจากชาวไทยลาวส่วนใหญ่ มีอาชีพทำการเกษตร ทำนา ทำไร่ นอกจากนี้ยังประกอบอาชีพ รับจ้างทั่วไป รับราชการ และประกอบธุรกิจส่วนตัว ชาวลาวชอบความสนุกสนาน

2. กลุ่มชาวลาว

ภาพประกอบที่ 9 กลุ่มชาวลาว

ดังนั้นเพลงของชาติพันธุ์ลาวส่วนใหญ่ จึงมีจังหวะเร็ว สนุกสนาน เครื่องดนตรีที่เห็นคุ้นตาของกลุ่มชาติพันธุ์ลาว เช่น พิณ แคน โหวต โปงกลาง เป็นต้น การแสดงที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวลาวคือ การร้องหมอลำ ลำผะเหวด ลำเรื่องต่อกลอน ซึ่งเนื้อร้องส่วนใหญ่เป็นการสอนเตือนใจผู้ฟังในการปฏิบัติตนที่ดี ส่วนพิธีกรรมความเชื่อของชาวลาวนั้น ชาวลาวจะเชื่อต่อผีตาแฮก ซึ่งเชื่อว่าเป็นผีประจำท้องไร่ ท้องนา ที่สามารถช่วยพรให้มีผลผลิตที่ดี งอกงาม ผีปู่ตา ซึ่งเชื่อว่าเป็นผู้ปกป้องรักษาคุ้มครองให้เกิดความปลอดภัย

และพิธีกรรมที่เห็นชัดเลยนั่นคือ พิธีเล่นออ เล่นแถน ของกลุ่มชาวไทยลาวที่ยังรักษา สืบทอดมาจวบจนปัจจุบัน (Yasotara SiripaPrapagon, PhraPaladwatchara Vachirayano, Karisandh Sengmas, Samroeng intayung,Somkid Sukjit, 2018 : 5-6)

3. กลุ่มชาวเขมร

เป็นกลุ่มชนที่ปรากฏหลักฐานการอยู่อาศัยในจังหวัดสุรินทร์มาตั้งแต่ราวพุทธศตวรรษที่ 12 – 13 ชาวเขมรถิ่นไทย เรียกตนเองว่า ขแมร์ แต่หากจะบ่งบอกถึงถิ่นของภาษาและชาติพันธุ์ ชาวเขมรถิ่นไทยเรียกภาษาและชาติพันธุ์ของตนเองว่า ขแมร์ลือ ซึ่งแปลว่า เขมรสูง เรียกภาษาเขมรและชาวเขมรในประเทศกัมพูชาว่า ขแมร์-กรอม แปลว่า เขมรต่ำ คำว่าเขมรน่าจะเป็นคำที่เพี้ยนมาจากคำว่า กุมาร ซึ่งแปลว่าทารกเพศชาย สันนิษฐานว่าสาเหตุที่ชนชาติเหล่านี้ มีชื่อเรียกว่า เขมร ซึ่งเพี้ยนมาจากคำว่า กุมาร น่าจะมีความสัมพันธ์กับบันทึกของชาวจีนที่กล่าวไว้ว่า อาณาจักรฟูนันมีผู้ปกครองชื่อนางลิเวีย นางได้อภิเษกกับพราหมณ์จากอินเดีย ซึ่งเดินทางมายังดินแดนแห่งนี้นาม หวันเทียน ซึ่งเป็นคำที่จดจากภาษาจีนตรงกับคำว่า โกฎฑัญญะ นางลิเวีย มีชื่อเรียกในสมัยต่อมาว่า พระนางโสภา โกฎฑัญญะและพระนางโสมา เป็นปฐมกษัตริย์ของอาณาจักรฟูนัน ซึ่งมีความรุ่งเรืองในเขตเอเชียอาคเนย์นั่นเอง (คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ. 2542) ส่วนอัตลักษณ์เฉพาะของเขมร คือ ภาษาดนตรี เช่น การขับร้องเจรียง ดังภาพประกอบที่ 10 เพลงกันตรึม (เพลงพื้นบ้านกลุ่มชาติพันธุ์เขมร) เรือมตรด (การรำตรุษสงกรานต์ของกลุ่มชาติพันธุ์เขมร) โจ้ลมะมัวต (พิธีกรรมการละเล่นเข้าทรงผีแม่มดของกลุ่มชาติพันธุ์เขมร) แชนโฌนตา (ประเพณีไหว้ผีบรรพบุรุษของกลุ่มชาติพันธุ์เขมร จัดขึ้นในเดือนสิบของทุกปี) เรือมอ้อปสร่า (ระบำอ้อปสร่า) ซึ่งเป็นภูมิปัญญา ด้านวัฒนธรรม ประเพณี ศิลปะ ของชาวเขมรที่สืบทอดจากบรรพบุรุษสู่ลูกหลานในปัจจุบัน

ภาพประกอบที่ 10 บ้านชาวเขมร

4. กลุ่มชาวจีน

ชาวจีนที่อพยพย้ายถิ่นฐาน ย้ายเข้ามาในจังหวัดสุรินทร์นั้น มีสาเหตุเนื่องมาจากปัญหาการ ลี้ภัยสงครามที่เกิดขึ้นต่อเนื่องยาวนาน นับตั้งแต่ยุคการปฏิวัติประชาธิปไตยสมัย ดร.ซุนยัตเซ็น การปฏิวัติคอมมิวนิสต์นำโดยเหมา เจ๋อตง และสงครามโลกครั้งที่ 2 กองทัพญี่ปุ่นบุกจีน ที่ต่อเนื่องยาวนานถึง 54 ปี ในระหว่าง พ.ศ. 2438 – 2492 ทำให้ประชาชนเดือดร้อนลำเค็ญ โดยเฉพาะช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ชาวจีน ในจังหวัดแต่จิว มณฑลกวางตุ้ง จึงได้อพยพลี้ภัยเข้ามายังเมืองไทยเป็นจำนวนมาก สายหนึ่งมาทางเรือ ขึ้นฝั่งที่เมืองบางกอก อีกสายหนึ่งผ่านเข้ามาทางเวียดนามและลาว ชุมชนชาวจีนที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานในจังหวัดสุรินทร์อาจแบ่งออกเป็นสองช่วงใหญ่ ๆ ได้แก่ ก่อนการสร้างทางรถไฟผ่านเมืองสุรินทร์ และ

หลังจากทางรถไฟมาถึงจังหวัดสุรินทร์ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุรินทร์, 2562) และชาวสุรินทร์มีการกระจายตัวเพื่ออาศัยไปในพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งในจังหวัดสุรินทร์ รวมทั้งในอำเภอสำโรงทาบด้วย ดังนั้นจึงพบเห็นชาวจีนอาศัยอยู่ในบริเวณตลาดสี่ชนเผ่าเช่นกัน ส่วนใหญ่ชาวจีนที่อพยพมาทำอาชีพค้าขาย และสิ่งปลูกสร้างดั้งเดิมที่ยังคงพบเห็นของกลุ่มชาติพันธุ์จีนในอำเภอสำโรงทาบ คือโรงเตี๊ยมที่แต่เดิมให้บริการห้องพักตัวบ้านนี้มี 2 ชั้น ด้านบนมีห้องเล็ก ๆ เพื่อให้คนเดินทางพักอาศัยในสมัยก่อน ดังภาพประกอบที่ 11 ปัจจุบันนี้ไม่มีการเปิดบริการเป็นที่พักอาศัย เพียงแต่เปิดให้เยี่ยมชมได้ทุกวันเสาร์ตอนเย็น และช่วงเทศกาล นอกจากนี้ที่โรงเตี๊ยมยังจำหน่ายขนมจีบ ซาลาเปา ยาดอง บรยากาศภายใน คล้ายโรงเตี๊ยมดั้งเดิม มีการจัดแสดงภาพถ่ายเจ้าของโรงเตี๊ยมและครอบครัว ดังภาพประกอบที่ 12 และมีการจัดแสดงบรรยากาศภายในโรงเตี๊ยม มีแสดงเครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ใช้ในการค้าขายในสมัยก่อน การจัดแสดงโหลยาดอง ดังภาพประกอบที่ 13 หีบใส่เงินเงินโบราณในยุคนั้น ดังภาพประกอบที่ 14 และที่ไม้แบ่งหิน ดังภาพประกอบที่ 15 ซึ่งมีความจำเป็นในการไม้แบ่งเพื่อประกอบอาหารในสมัยนั้น

ภาพประกอบที่ 11 บรรยากาศโรงเตี๊ยมอายุ 100 ปี

ภาพประกอบที่ 12 ภาพ
เจ้าของผู้สร้างโรงเตี๊ยม

ภาพประกอบที่ 13
บรรยากาศภายในโรงเตี๊ยม

ภาพประกอบที่ 14
หีบใส่เงิน

ภาพประกอบที่ 15
เครื่องมือแบ่ง

การประยุกต์ใช้โปรแกรม App Inventor พัฒนาแอปพลิเคชันการท่องเที่ยว

ในหัวข้อนี้ขอเสนอแนะการใช้โปรแกรมเพื่อการพัฒนาแอปพลิเคชันโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เพื่อการพัฒนาแอปพลิเคชันรองรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม นั่นคือโปรแกรม App Inventor พัฒนาขึ้นโดยบริษัท Google ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการพัฒนาแอปพลิเคชันบนมือถือแอนดรอยด์ (Android Phone) ได้ โดยไม่จำเป็นต้องเป็นนักพัฒนาโปรแกรมก็สามารถสร้างแอปพลิเคชันได้ คุณสมบัติ Android Dev Tool เป็นแบบ Visually Design คือ ทำให้สามารถพัฒนาแอปพลิเคชันบนแอนดรอยด์ได้โดยไม่ต้อง Coding นั่นเอง หลักการของ Google App Inventor คือจะมาพร้อมกับเครื่องมือพัฒนาแอปพลิเคชันด้วยวิธีเชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ หรือ blocks ของการทำงานเข้าด้วยกัน ผู้ใช้เพียงคลิกเลือกส่วนการทำงานที่ต้องการ Amazing Thailand และกำหนดขอบเขตของการทำงานเท่านั้นโดยสามารถสร้างแอปพลิเคชันได้ด้วยการกรอกและคลิกเลือกรายการและข้อมูลต่าง ๆ ที่อยู่ในรูปแบบของฟอร์ม (Form) ส่วนการพัฒนา

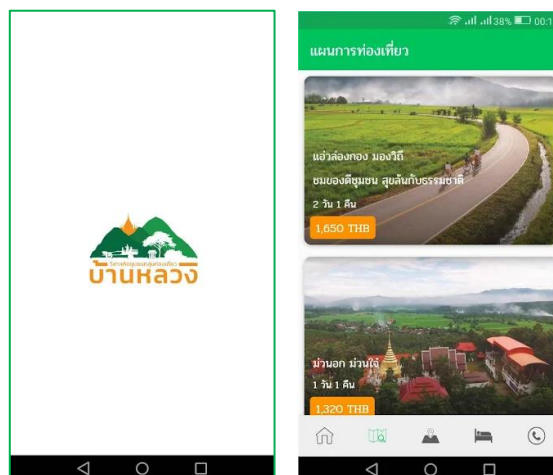

แอปพลิเคชันบนอุปกรณ์พกพาโดยใช้ Android Development Tools ซึ่งเป็นปลั๊กอินสำหรับพัฒนาแอปพลิเคชันบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ของ Eclipse ร่วมกับ Android Virtual Device (AVD) ซึ่งเปรียบเสมือนอุปกรณ์พกพาจำลองแต่ละรุ่นที่ต้องพัฒนาหรือใช้การเชื่อมต่อกับอุปกรณ์จริงได้ (Android Developers, 2019) ในการตรวจสอบเส้นทางอุปกรณ์พกพาเรียกว่าระบบนำทาง (Navigator) ใช้บริการแผนที่ผ่าน Google Map Android API v2 ดังภาพที่ 16 การพัฒนาแอปพลิเคชันในปัจจุบัน ส่วนใหญ่ นำแบบจำลองกระบวนการซอฟต์แวร์ (Software Process Model) เข้ามาช่วยเพื่อควบคุมให้ได้ซอฟต์แวร์ที่มีคุณภาพ ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ ทำได้ตามระยะเวลาที่กำหนดแบบจำลอง (Rational Unified Process) ถือเป็นแบบจำลองที่ดีในการพัฒนาซอฟต์แวร์เป็นแนวทางในการทำให้ทุก ๆ ขั้นตอนสมบูรณ์มากที่สุดด้วยการทำซ้ำ ๆ จนกระทั่งขั้นตอนเสร็จสมบูรณ์ (Suphatra Wyalun, Yasothara Siripaprapagon, 2019)

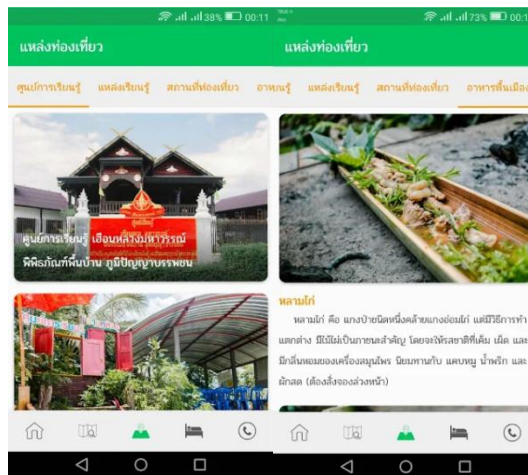
ภาพประกอบที่ 16 MIT APP Inventor
ที่มา (GEEK DAD, 2019)

ตัวอย่างสถานที่ท่องเที่ยวที่มีการจัดทำแอปพลิเคชันส่งเสริมการท่องเที่ยวบ้านหลวงซึ่งพัฒนาขึ้นโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ลำปาง ซึ่งได้นำเสนอข้อมูลศูนย์การเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ สถานที่ท่องเที่ยว อาหารพื้นเมือง รวมทั้งระบบอำนวยความสะดวกในการจัดทำแผนการท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร หมายเลขโทรศัพท์เพื่อการติดต่อหน่วยงานเพื่อขอความช่วยเหลือและโปรโมชั่นต่าง ๆ มีรายละเอียดการให้ข้อมูลภาษาไทยที่มีรูปแบบที่เข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและสามารถรันได้บนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ ดังภาพที่ 17

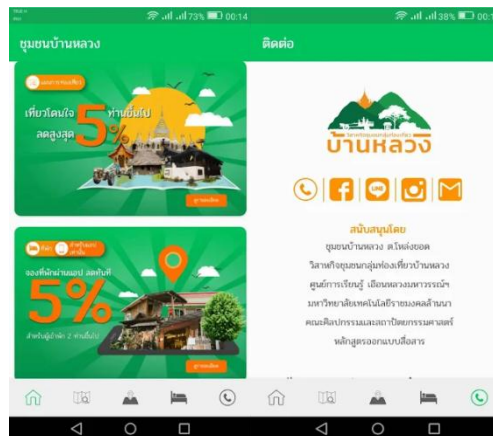
ภาพประกอบที่ 17 ระบบช่วยให้ข้อมูลวางแผนท่องเที่ยว
ที่มา (วิสาหกิจชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวบ้านหลวง, 2019)

ภาพประกอบที่ 18 รายละเอียดการท่องเที่ยวและอาหารพื้นบ้าน
ที่มา (วิสาหกิจชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวบ้านหลวง, 2019)

จากตัวอย่างแอปพลิเคชันการท่องเที่ยวดังกล่าวนี้สามารถนำมาปรับประยุกต์เพื่อพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อการท่องเที่ยว ตลาดสี่ชนเผ่าจีน กูย ลาว เขมร ได้เป็นอย่างดี และสามารถเป็นระบบช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในการเดินทางวิธีการเดินทาง รายละเอียดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม อาหาร และของฝาก และช่วยให้ นักท่องเที่ยวสามารถวางแผนการท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้องซึ่งจะส่งผลให้ช่วยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางได้อีกด้วย

ภาพประกอบที่ 19 โปรโมชั่น
ที่มา (วิสาหกิจชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวบ้านหลวง, 2019)

สรุป

การศึกษาประเพณีวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ไทย จีน กูย ลาว เขมร ด้วยแอปพลิเคชันการท่องเที่ยว กรณีศึกษาตลาดสี่ชนเผ่า ตำบลลำโรงทาบ อำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ เป็นการศึกษาชั้นปฐมภูมิ เพื่อศึกษาข้อมูลการท่องเที่ยวในพื้นที่ตลาดสี่ชนเผ่า เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาสร้างแอปพลิเคชันเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ จีน กูย ลาว เขมร ที่อาศัยอยู่ร่วมกัน ซึ่งอดีตเป็นจุดศูนย์รวมการซื้อขายและแลกเปลี่ยนสินค้าทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดสุรินทร์ และเพื่อเป็นการอนุรักษ์ไว้ซึ่งวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์จีน กูย ลาว เขมร ไม่ให้สูญหายไปตามกาลเวลาที่เปลี่ยนไป เทศบาลอำเภอลำโรงทาบ และประชาชนอำเภอลำโรงทาบ จึงได้ร่วมแรงร่วมใจกันจัดเทศกาล “ประเพณีวัฒนธรรมสี่ชนเผ่าไทย ไชน่าทาวน์ กูย ลาว ขะแมร์” ณ ตลาดสี่ชนเผ่า ในช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี และเปิดเป็นถนนสายวัฒนธรรมทุกเย็นวันเสาร์เพื่อนำเสนอวิถีชีวิต ภูมิปัญญา สัมมาชีพ การแต่งกาย อาหารท้องถิ่น การแสดงศิลปวัฒนธรรมและบ้านเรือนที่มีอายุมากกว่า 100 ปี ผ่านการจัดนิทรรศการและการแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในยุคของการสื่อสารไร้พรมแดน มีผู้พัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อตอบสนองความต้องการแก่ผู้ใช้งานมากมาย เพียงดาวน์โหลดแอปพลิเคชันมาใช้ใช้งานบนสมาร์ทโฟน แท็บเล็ต หรืออุปกรณ์เคลื่อนที่ ดังนั้นการใช้แอปพลิเคชันเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว จึงมีประโยชน์อย่างมากในการสืบค้นข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวและช่วยตัดสินใจวางแผนการท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง อันจะส่งผลให้ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (26 มีนาคม 2562). *วีระศักดิ์ ชุมผลงาน 1 ปี นทท.- รายได้ โตตามเป้าหมาย เดินหน้า ส่งเสริม “ท่องเที่ยวเมืองรอง” เน้นตลาดคุณภาพ สร้างมาตรฐาน “สะดวก สะอาด ปลอดภัย ได้เอกลักษณ์ และยั่งยืน”* สืบค้นจาก <https://www.mots.go.th/content.php?nid=11277&filename=index>
- จิรัฐ เจริญราษฎร์. (2525). *ภาษากวย(ส่วย) ที่จังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจารึกภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เจริญ ไวรวิจกุล. (2541). *ประวัติศาสตร์สุรินทร์ : การศึกษาเชิงชาติพันธุ์วิทยา*. การประชุมทางวิชาการเรื่องวิธีวิทยาการวิจัยทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่น : กรณีศึกษาจังหวัดสุรินทร์. สุรินทร์ : ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏสุรินทร์, หน้า 37.
- ประชาชาติธุรกิจออนไลน์. (2561). *ททท.ติดสปีด “เมืองรอง” ดัน “รายได้” โตกระจายทั่วประเทศ* <https://www.prachachat.net/tourism/news-263966>
- ประเสริฐ ศรีวิเศษ. (2521). *พจนานุกรมกวย (ส่วย)-ไทย-อังกฤษ*. กรุงเทพมหานคร: โครงการวิจัย ภาษาไทยและภาษาพื้นเมืองต่าง ๆ สถาบันภาษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยะวัฒน์ พันธมาศ. (2548). *พระมหา. ภาษากวย ที่บ้านสวาย ตำบลสวาย อำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจารึกภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร,
- พระยาอนุমানราชธน. (2528). *งานนิพนธ์ชุดสมบูรณ์ของศาสตราจารย์พระยาอนุমানราชธน หมวด ขนบธรรมเนียมประเพณี เล่ม 2-3 เรื่องชีวิตชาวไทยสมัยก่อนเรื่องการศึกษาเรื่องประเพณีไทย*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา.

- ยโสธารา ศิริภาพระภากร. (2560). *การสืบเชื้อสายทางวัฒนธรรมด้วยพิธีกรรม : พิธีกรรมแกลมของชาวไทยกุย .Kallmor : Cultural descent of worship ritual in Thai-Kui People.* การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยทางพระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาความหลากหลายทางวัฒนธรรมในอีสานใต้” มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ (20 มีนาคม 2560), เล่มที่ 4.
- วิสาทกิจชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวบ้านหลวง. (2019). *แอปพลิเคชันวิสาหกิจชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวบ้านหลวง.* สืบค้นจาก <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.banloungprao.banlaung>
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์. (4 ตุลาคม 2559). *ประวัติอำเภอสำโรงทาบ.* สืบค้นจาก <http://district.cdd.go.th/samrongthap/ประวัติความเป็นมา/>.
- สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุรินทร์. (2562). *ชาวไทยจีน.* สืบค้นจาก http://www.aecthaibiz.com/province_new/general_info.html?pv=32.
- อัญชลี สิงห์น้อย วงศ์วัฒนา. (2560). *ชาติพันธุ์ “ไทครั้ง” ภูมิภาคเหนือตอนล่าง: อัตลักษณ์และความหลากหลาย.* Journal of Community Development Research (Humanities and Social Sciences). (10)2: 7.
- Android Developers. (16 February 2019). *Android studio.* [Online], available: https://developer.android.com/studio/?utm_source=weibolife. Retired 16 February 2019.
- GEEK DAD. (16 February 2019). *Build Your Own Android Apps With MIT App Inventor.* Available <https://geekdad.com/2015/02/mit-app-inventor/>
- Peter L.Berger and Luckman. (1967). *The Social Construction of Reality: A Treatise in the Sociology of Knowledge.*
- Richard Jenkins. (1996). *Social Identity.* North America : Routledge.
- Suphatra Wayalun, Yasothara Siripaprapagon. (2019). *The QR Code technology for access to culture information of Surin National Museum.* The 9th International Conference on Art and Culture Network 2019.. Local Ways with Dharama Paths causing wisdom for creative economy. (หน้า 11-13). February 2019. pp. 96.
- Yasotara SiripaPrapagon, PhraPaladwatchara Vachirayano, Karisandh Sengmas, Samroeng intayung,Somkid Sukjit. (2018). *Dimensions of Thai Kui Ethnic Group's Social Lives : A Case Study of Takien Village, Samrong Tab District, Surin, Thailand .* 2018 亞洲大學外國語文學系國際學術研討會投稿資料表 International Conference on Migration, Cultural Identity, Language and Communication, Department of Foreign Languages and Literature, Asia University, Taiwan, 6 June 2018,

สัมภาษณ์

- กณิกา . เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลสำโรงทาบ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2562
- มवलชัย แก้วคำ. เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลสำโรงทาบ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2562